

Český jazyk a literatura – 9. ročník (aktualizace 2024)

Český jazyk a literatura						9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
Komunikační a slohová výchova						
➤ žák rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• publicistické styly, bulvární časopisy • reklama • kritické čtení	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Informační a mediální výchova</u> - využívání počítačových programů k tvorbě vlastních textů - tvorba mediálního sdělení <u>Výtvarná výchova</u> - ilustrace		• v periodikách rozliší rozličné publicistické útvary • rozliší seriózní a bulvární periodika • v médiích vyhledá příklad manipulativní komunikace • jmenuje prostředky využívané v reklamě		
➤ uspořádá informace s ohledem na její účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• žádost • pozvánka • inzerát • úřední dopis • životopis	MV • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti ✓ práce s aktuální zprávou – rozlišení obrazové a textové roviny		• dodrží strukturu a náležitosti žádosti • sepiše pozvánku • sestaví úřední dopis, vhodně člení text, dodržuje zásady kultivovaného projevu • vyhledá různé druhy inzerátů • sestaví inzerát, vyjadřuje se věcně a srozumitelně • sestaví vlastní životopis, a to jak klasický, tak strukturovaný		
➤ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně písemnému projevu	• zpráva a oznámení	OSV <u>Morální rozvoj</u> • Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne ✓ žádost o reklamaci vybraného produktu		• sepiše oznámení a zprávu, člení text a vybírá relevantní informace		
➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i paralingválních prostředků řeči	• proslov • zásady kultivovaného projevu			• připraví si proslov k významnému životnímu jubileu, události v životě		

Český jazyk a literatura						9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
Jazyková výchova						
➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• obecné poučení o jazyce	VMEGS • Evropa a svět nás zajímají - naši slovanští sousedé, jejich jazyk ✓ poslech ukázek různých slovanských jazyků, poznávání, zařazení		• vyjmenuje a charakterizuje základní jazykové disciplíny		
	• skupiny jazyků			• vysvětlí teorii o vzniku jazyků • třídí jazyky indoevropské do větví, uvede typický příklad		
	• dělení slovanských jazyků			• roztrídí jazyky slovanské, uvede příklady, určí, jaký druh písma používají		
	• rozvrstvení národního jazyka	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Dějepis</u> - stěhování národů, příchod Slovanů <u>Občanská výchova</u> - rozdílnost kultur		• bezpečně rozpozná vrstvy národního jazyka		
	• jazyková norma a kodifikace			• uvede jazykové normy a kodifikace		
	• základy vývoje českého jazyka			• popíše nejdůležitější etapy ve vývoji českého jazyka		
	• rozvrstvení národního jazyka			• bezpečně rozpozná vrstvy národního jazyka		
➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• obtížnější tvary slov přejatých • slovní přízvuk a neslabičná slova			• zvládá základy fonetického pravopisu • vysvětlí pojem spodoba znělosti, uvede příklad regresivní i progresivní znělosti • označí slovní přízvuk hlavní a vedlejší • na příkladu vysvětlí pojmy předklonky a příklonky • prohlubuje své znalosti o výslovnosti slov přejatých		

Český jazyk a literatura						9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
Jazyková výchova						
➤ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- věty podle postoje mluvčího - melodie věty - význam tempa a tvoření pauz v běžné komunikaci	OSV <u>Sociální rozvoj</u> Komunikace - řeč zvuků a slov, technika řeči a výraz ✓ mluvnické cvičení na zadané téma		- rozeznává, používá, správně píše věty oznamovací, zvolací, rozkazovací a podmiňovací - zvládá jejich větnou melodii - hovoří přiměřeným tempem a klade správně pauzy		
➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikaci	- slovesné přechodníky - přechodníková vazba			- v textu rozpozná přechodník - pomocí tabulky vytvoří správný tvar přechodníku - rozpozná a vytvoří přechodníkovou vazbu - ovládá pravidlo pro interpunkci v přechodníkové vazbě		
	- slovesné vzory - shrnutí a opakování učiva o slovních druzích			upevňuje, procvičuje učivo o tvarosloví z předešlých ročníků		
➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	shrnutí a opakování pravopisu			- upevňuje si znalosti z předešlých ročníků - ovládá pravopis velkých písmen		

Český jazyk a literatura						9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
Jazyková výchova						
➤ rozlišuje vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- větná stavba - vztah přístavkový - elipsa - větný ekvivalent - osamostatněný větný člen			- upevňuje své znalosti o souvětí souřadném a podřadném - vyhledá a správně určí vztah přístavkový - rozpozná elipsu a eliptickou výpověď - vysvětlí význam použití elipsy a eliptické výpovědi - pozná a dokáže použít osamostatněný větný člen		
Literární výchova						
➤ žák rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• charakteristika autorova stylu, forma	OSV <u>Morální rozvoj</u> Hodnoty, postoje, praktická etika - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot, jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost ✓ práce s vybranými texty, přiřazování k autorovi na základě charakteristiky hlavního a epizodního hrdiny		na základě teoretických informací a četby rozpozná typický autorův styl a formu díla		
➤ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- tvůrčí a interpretační aktivity - dokončení interpretovaného příběhu - jazyk literárního díla			- dokončí interpretovaný příběh z umělecké literatury - napíše báseň dle předem zadaných parametrů		
➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	výběr hodnotné literatury, chápání literatury jako významného pomocníka při získávání životních hodnot			- při besedě o vlastní četbě i při četbě ukázek rozliší hodnotnou i konzumní literaturu - vyhledá prvky typické pro tuto literaturu, argumentuje		

Český jazyk a literatura						9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Strategické postupy školy k rozvoji KK	Evaluační výstupy	Časové období	Poznámky
➤ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• přehled o základních uměleckých obdobích české i světové literatury • přehled o významných představitelích české a světové literatury 20. století	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY <u>Výtvarná výchova</u> - moderní umělecké styly <u>Dějepis</u> 1. sv. válka, mezinárodní situace ve 20. a 30. letech 20. st., 2. sv. válka, období totality, současná česká literatura		• orientuje se ve vývoji české a světové literatury • charakterizuje jednotlivá období v literatuře 20. století a jmenuje typické představitele a uvede názvy jejich děl		
➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci	• literatura umělecká a věcná			• rozliší literaturu populárně-naučnou, literaturu faktu a příbuzné publicistické žánry		